

W Starym Ratuszu w Getyndze 29 października 2023 r. wręczona została Nagroda Miast Partnerskich Torunia i Getyngi im. S.B. Lindego. Z rąk nadburmistrzyny Petry Broistedt i prezydenta Michała Zaleskiego otrzymali ją niemiecki prozaik Marcel Beyer i polski poeta Tomasz Różycki.

Laureatów tegorocznej nagrody, wyłonionych decyzją kapituły obu miast, poznaliśmy już w maju, natomiast tradycyjnie wręczenie wyróżnienia ma miejsce kilka miesięcy później, naprzemiennie co roku w jednym z miast fundatorów - w tym roku odbyło się w ramach **Getyńskiej Jesieni Literackiej**. Niedzielną ceremonię z udziałem laureatów i przedstawicieli miast poprzedził sobotni wieczór autorski, podczas którego mieszkańcy Getyngi mogli zapoznać się z twórczością obu pisarzy. Dzień później w Starym Ratuszu odbyło się uroczyste wręczenie nagrody.

*- Wybranych przez nas mistrzów słowa: pana Marcela Beyera i pana Tomasza Różyckiego, uprzejmie proszę o przyjęcie słów wielkiego uznania oraz gratulacji - **mówił prezydent Torunia Michał Zaleski.** - Naszym tegorocznym laureatom powierzamy częśćkę wspaniałego dziedzictwa kulturowego Europy, któremu patronuje Samuel Bogumił Linde. To rodowity torunianin. Przyszedł na świat w 1771*

roku. Jego ojciec był Szwedem, dziadek Niemcem, ale jego rodzimym językiem była polszczyzna. Historyczne Liceum Warszawskie oraz dwie najważniejsze biblioteki polskie: Biblioteka Narodowa oraz Biblioteka Ossolineum, do dziś zachowują jego nazwisko jako jednego ze swoich cenionych profesorów, rektorów i kustoszy. Podobnie zresztą jak uniwersytet w niemieckim Lipsku. Ale Linde znał również doskonale pobliskie Drezno - miasto wybrane i znaczące w życiu pana Marcela Beyera.

Z rąk nadburmistrziny Getyngi i prezydenta Torunia laureaci otrzymali honorowy dyplom, pamiątkowy medal oraz gratyfikację finansową w wysokości 5.000 euro. Laudacje nagrodzonych wygłosiły znawczynie ich twórczości - dr Gabriele Wix i dr Małgorzata Gorczyńska.

Marcel Beyer to poeta i pisarz urodzony w 1965 w Badenii-Württembergii.

Głównym tematem prozy Beyera jest niemiecka historia, w tym długie trwanie nazizmu w pamięci i strukturach języka.

Na język polski jak dotąd została przetłumaczona tylko jedna jego powieść „Latające psy” („Flughunde”, 1995 r.), która określona została jako „powieść akustyczna”, co nawiązuje do posłania i zajęcia narratora jako zbieracza dźwięków. Osadzona w latach Trzeciej Rzeszy, m. in. w rodzinie Goebbelsa (drugą narratorką jest jego najstarsza córka), podwójna perspektywa obserwacyjna dziecka i dorosłego pozwala różnicować narrację oraz stawiać pytania o ofiary i sprawców.

Wśród najważniejszych powieści należy wymienić: „Das Menschenfleisch” (1991), „Spione” (2000), „Kaltenburg” (2008). Marcel Beyer był także redaktorem pięciotomowych „Dzieł zebranych” Friederike Mayröcker (2001). Jest członkiem m. in. Niemieckiej Akademii Języka i Literatury oraz niemieckiego centrum PEN. Najważniejsze nagrody literackie: 1995 – nagroda niemieckich krytyków, 2001 – nagroda im. Heinricha Bölla, 2014 – nagroda im. Heinricha von Kleista, 2016 – nagroda im. Georga Büchnera.

Z kolei **Tomasz Różycki** to urodzony w 1970 r. poeta, tłumacz z języka francuskiego, eseista, nauczyciel akademicki w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych w Opolu oraz na Uniwersytecie Opolskim. Jego twórczość nawiązuje do tradycyjnych form poezji (rymu, rytmu, strofiki), znanych m.in. z poezji staropolskiej, barokowej czy romantycznej, ale też do poezji francuskiej. Dawne formy ulegają jednak przetworzeniu, osadzeniu w codzienności, rozluźnieniu rygorów rytmicznych czy wersyfikacyjnych, a utwory charakteryzuje dystans i alienacja z codzienności.

Utwory, po które warto sięgnąć, to m.in. „Dwanaście stacji” (2004) – epicki poemat, łączący różne wątki współczesności i historii Polski czy zbiór szkiców „Próba ognia. Błędna kartografia Europy” (2020) - opowieść o podróży głównego bohatera, który odwiedza przodków przesiedlonych z Kresów, dziś położonych w Ukrainie, na tzw. Ziemię Zachodnie, jest dla autora okazją do snucia refleksji o kondycji poety i człowieka w ogóle, zmierzeniem się z wymykającą się opisom różnorodnością świata, także ponowieniem podróży wcześniejszych, odbytych przez innych, odkrywaniem po raz kolejny tego, co wydaje się znane.

Oprócz tego Tomasz Różycki wydał zbiory wierszy: „Vaterland” (1997); „Anima” (1999); „Chata Umai” (2001); „Świat i antyświat” (2003); „Kolonie” (2006); „Księga obrotów” (2010); „Litere” 2016; „Kapitan X” 2020; „Ijasz” 2021 a także powieści „Bestiarium” 2012; eseje „Tomi. Notatki z miejsca postoj” 2013. Jest laureatem Nagrody Kościelskich w 2004 r. za poemat „Dwanaście stacji” oraz Nagrody Poetyckiej im. Wisławy Szymborskiej w 2017 roku za tom „Litere”. Trzykrotnie był nominowany do Nagrody Literackiej Nike: w 2005 r. za „Dwanaście stacji”; w 2007 r. za „Kolonie” (finałowa siódemka); w 2011 r. za „Księgę obrotów”.

Warto dodać, że w tym roku **Toruń obchodzi 45-lecie współpracy z Getyną**, będącą jednym z niewielu miast zachodnich, które w jeszcze czasach komunizmu zdecydowały się nawiązać kontakty z miastem zza "żelaznej kurtyny". Dzisiaj jest to jedno z najbardziej owocnych partnerstw Torunia. Kontakty utrzymują nie tylko władze miasta, ale także różnego typu stowarzyszenia i grupy zawodowe, szkoły, uczelnie, sportowcy, artyści, a także zwykli mieszkańcy. Sama Nagroda Miast Partnerskich Torunia i Getyni im. S.B. Lindego została ustanowiona w 1996 r. z inicjatywy ówczesnego naczelnika miejskiego Wydziału Kultury śp. Michała Staśkiewicza. Jest przyznawana pisarzom polskim i niemieckim za wybitne dokonania artystyczne i zasługi dla szeroko pojętej humanistyki, w tym przede wszystkim dla dzieła pojednania państw – Polski i Niemiec.

Fot. Piotr Giza

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)